

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . 40 Leu
Egy hóra . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu.
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Karácsonyi titok.

(Részlet dr. Ravasz László püspök ilyen című beszédéből)

I. Ján. 4:9. Azáltal lett nyilván-
valóvá az Isten szeretete bennünk,
hogy az ő egyszülött Fiát elküldte az
Isten e világra, hogy éljünk általa.

A világban el van rejtve, bele van építve egy felséges titok, az, hogy Isten-szeretet. Ugy van benne elrejtve, mint a felbontatlan levélben az örömhír, a testamentumban a gazdagság, a fa lombjai között a fészek, a fogant asszony testében a születendő hős. Nem látja senki, de azért elrejtve is uralkodik. Isten szeretet, — ez a világítók; ennek az alapgondolatára építette fel Isten a teremtet világot, akkor, amikor semmi és senki sem tudhatta azt. Mit tudtak róla a chaosból kiváló világok, a lassan gránittá fagyó csillagok, mit tudtak róla a tengerek, az Alpok, a virágok, a bogarak. Mit tudott róla az ember, amikor észrevette, hogy lelke vágyik valamire, mit tudott róla, hogy a szeretet az! — Mikor azt hitte, hogy nagyon boldogtalan, semmi egyéb nem történt vele, mint az, hogy Isten előkészítette valamire, amit még nem adott meg. Mikor a legboldogtalanabbnak hitte magát, akkor állt legközelebb a boldogsághoz; akkor állt bekövetkezés előtt az a világmeglepetés, hogy itt a földön, a jégmezők és mocsarak felett kiviruljanak a szívek, mint megannyi forró, fényben uszó virágok.

Ez történt meg a Jézus születésében.

Felbontatott az örömhírt hozó levél, kihirdettetett a testamentum, megszólalt a világfa sötét lombjai között a csodamadár, megszületett a Szűztől és Szentlélektől a gyermek. Ez a születés azt bizonyítja, hogy van értelme és célja az életnek, mert Istenszeretet, van bűnbocsánat, újakezdés, jóság, kegyelem, mert Isten-szeretet; van örök élet, van szentség, van menny s ezek erősebbek, mint a halál, a bűn, a föld, mert Isten szeretet.

Megszületett Krisztus, mert Isten szeretet.

Igy lett nyilvánvalóvá a karácsonyi titok: az, hogy Isten szeretet, a karácsonyi evangéliumban, a Jézus megszületésében. Azért e születés a világ legnagyobb öröme, legboldogabb meglepetése s a legteljesebb beteljesülés. Ezért a Jézus bölcsőjében a megfektetett világítók zeng; benne reng minden megszületendő szépség és öröm; ott alszanak a felröppenő zsoldárseregek sasmadarai, a szárnyra kelő dicséretetek pillangói. Tele van az a bölcső évezredek és embermilliók mosolyának rózsaleveleivel, elsirandó örömkönnnyek gyöngyszemeivel; elkövetkezendő hősi tettek nagy aratásának buzaszemeivel. Tele van minden boldogságok lehetőségeivel: eredj s remegő kézzel keresd ki a magadét...

Ez még csak egyik fele a dolognak. A karácsony nemcsak azt bizonyítja, hogy e látható élet fölött és mögött van egy másik, láthatatlan élet, mely áttört egy szűz asszony vérző, tiszta testén, ahogy a forrás áttör a sziklán, hanem azt is, hogy ez az élet a mi életünkkel válhatik; az a forrás a mi vérünkkel lehet. Ezt jelenti meg alapigénk e lapidáris mondattal, „hogy éljünk általa.”

Jézus azért lett emberré, hogy nekünk közösségünk legyen az Atyával.

Zendül az ének...

Karácsony fagy, hava vág a szemünkbe, de Bethlehem melege kél, fakad a szívekben. Rutsága, zordon arca mellett is ime jön. Már itt van. Boldogító szent üzenete zeng-zsong a légből pirkadó meszeseségben.

A szemek megcsillannak. A lelkek melegséggel telnek meg. Jókívánságok, üdvözlések folyama árad rokonok, idegenek felé.

Az ünnepi lélek szárnyakat ölt, angyalok nyomán magasba száll, éneket zeng... Keljtek föl népek, székely testvérek! Örömet hirdetek: itt a karácsony! „Dicsőség Istennek, jóakarát, békesség az embernek!”

Szemem, vigyázó figyelmem e távolból is lát mindent, ami „otthon” történik. Végigszállok hát városunk utcáin, falvaink koszoruin, a Szépmező mindig „zöld”, mindig ékes térein. A testvéri szív örömeivel, ujévi köszöntésével bezörgetek soha nem feledett, ismerős ablakok százain. Odatelepszek a tűzhelyekhez. Segítek fönnebb szítani a szeretet lángját. Odahintem, hullajtom soha nem rendülő erős hitem sziporkáját busongó arcokra, szívekbe: Küzdelemmel szép az élet.

De félre az emlékekkel! Föl a fejekkel! Hisz csillagok gyuladnak az égen, — odanézzetek!

Reng, ring már a bölcső. Jön, közelg az Idvező. Az egek megnyílnak, a földek megindulnak.

„Elhagyottak van már pártfogója, oltalmazója.” (76. dics.) „Halleluja!”

Boldog ünnepeket, áldott ujévet kínál Isten az ő népének.

Székelyek, legyen abban részetek!

(Ercsi)

Megyaszi Mihály

ANNA.

Elbeszélés.

— A Székely Ujság eredeti tárcája. —

Írta: Dávid Iván.

Vegyes gondolatokkal indult lakására Kovásznay Zoltán.

A panzió előtt elfogta az egyedüllet nehéz érzése s mint nagy fekete fátyol borította be lelkét. Csak bár volna valami kellemes az életében, ami felvidítaná a munkától elcsigázott agyát! A panziótulajdonos gépies mosolya, a személyzet szolgáló udvariaskodása, pénzsóvár, hideg arcok... mind olyan idegen epizódjai életének. Hogy adhatták fel azt az életet, a boldogságot, ami után mindenki vágyik, a meleg családi otthont?

Mit akart Anna?

Anna egyszer találkozott Baghy Jóska-val. Az együtt eltöltött vidéki gyermekévek gondatlan boldogsága jutott eszükbe s nagyon örültek a találkozásnak. Jóska csillogó szemmel ujságolja, hogy azóta hét gyermek komoly atyja, legalább lesz, akire hagyja a gazdaságot. Aztán hazakisérte Annát. Szeretett volna régi iskolatársával, Kovásznayval is találkozni. Az előszoba fogasa azonban üresen ásitott a belépők elé, miből Anna arra következtetett, hogy Zoltán még nincs itthon.

— Kezedet csókolom, akkor én megyek! Nem, Isten ments, hogy itt maradjak, még megszólnának az emberek...

A vidéki emberkének tulbuzgó udvariasága nem engedte, hogy maradjon.

Kovácsnay Zoltán pedig otthon volt. És hallotta az idegen hangokat, amelyek csak gyengén szivárogtak iróasztalához. Nem ismerte meg pajtása hangját s felébredt benne a féltékenységre, a vadállat harcászása, mely asszonyáért mindenre képes. Akaratlan, teljesen ösztönös gondolatok kergették egymást agyában. — Hát megcsal? Idegen férfiakkal kísérteti magát? Talán éppen ott volt, amit az asszonyok „fogorvosnak” neveznek a felszarvazott férjek előtt? — Végre belépett az asszony.

— Ki volt az a férfi?

— Hát itthon vagy? Jóska már elment.

Csak nem vagy féltékeny? Különben is, hogy jössz ahhoz olyanokat gondolni rólam!

— Milyen Jóska-ról beszélsz?

— Baghy Jóska-ról...

— Ó, az öreg fiu? Hogy kerül ide?

— Ha tudtam volna... Bocsáss meg kedvesem, igazán nem tehetek róla, olyan sokat dolgozom, az idegeim kissé fáradtak...

Anna azonban vak asszonyi dühében nem tudott józanul gondolkodni. Nem tudta megérteni urát, fogalma sem volt a mélyebb

okokról egy ilyen kérdésnél. Csak a feltételezett bűnre gondolt, arra nem, hogy néha a férfi kiméletlenségében van a legtöbb gyengéd szeretet.

Napokig nem szólt a férjhez. Pedig már a kis Csaba is megkísérelte a békítést. Ilyenkorszomoran jelentette ki, hogy „apuka pedig nagyon busul!”

Most már az asszony is belátta, hogy urában csak a nőstényt féltő oroszán bosszus dörmögése dobogott. Asszonyi vak hűsége azonban nem engedte, hogy feladja jogtalan haragját. És addig feszült a hur, amíg Kovásznay Zoltán hat évi boldog házasság után elköltözött hazulról.

A decemberi nap jókedvűen ébredt fel és csillogva töltötte be az uccát. A verebek hangosan köszöntötték az iskolába siető gyermekhadat. A kis emberek kiflivéget szórtak a madarak elé s hólabdával dobálták meg a lányokat, akik kötelességszerűen illedelmes visítással köszönték meg a figyelmet. És mind a két fél meglegedett volt másikkal. A fiuknak tetszett a visítás, a kislányok pedig örültek. Csöppnyi női hűságot csiklandozta az, hogy a „férfiak” törődnek velük. Voltak, akik a tanító bácsinak mégis beárulták a „rossz fiukat”. A férfigyötrő némberek apró kiadásban, akik minden kedveskedést azért fogadnak mo-

1933-ban is megrendezik a Budapesti Nemzetközi Vásárt.

Ismeretes, hogy a rossz gazdasági viszonyok miatt úgy szólnak az összes külföldi nagyobb árumintavásárok visszafeloldtek, sőt azok közül számosan véglegesen meg is szűntek. Így az utóbbi időben sokat beszéltek arról, hogy a rendkívül rossz gazdasági viszonyok miatt 1933-ban a Budapesti Nemzetközi Vásárt sem fogják megrendezni. Utánajártunk ennek a hírnök és megállapítottuk, — amit különben időközben az összes budapesti napilapok is leközöltek, — hogy a kereskedelmi és iparkamara az 1933 évi Árumintavásárt, dacára a rossz gazdasági viszonyoknak, ismét meg fogja rendezni és pedig szokás szerint május első hetének szombatján, vagyis május 6-án nyitja azt meg.

Mint értesülünk különben, a vásár rendezőse az előkészítő munkálatokat már folyamatba tette és a vásárra eddig is több száz nagy vállalat jelentkezett, közöttük számos külföldi is. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara különben a vásáron való részvételre az illetékes külügyi hatóságok útján az összes utódállamokat is meghívta. A vásár alkalmából igen jelentős utazási és áruszállítási kedvezményeket fognak biztosítani, mert a különösen rossz gazdasági viszonyok miatt csak az igen olcsó utazási és eladási feltételek azok, amelyek a vásár sikerét biztosíthatják. Eppen erre való tekintettel a magyar vállalatok körében máris nagyszabású akció indult meg abban az irányban, hogy a viszonteladók számára a vásár alkalmából különösen kedvező eladási feltételeket biztosíthassanak.

Székelyek a Barcaságon.

Tanulmányi kirándulás két napra.

Irtá: D. Paál Lajos.

A dr. Krafft Hermann kézdivásárhelyi állatorvos kezdeményezésére reménységet felülmutató eredménytel megrendezett gazdasági kiállítás folyamán, ugyancsak ő általa vettett fel az eszme egy tanulmányi kirándulás megtételére a Barcaságra.

Egy, a jövő gazdasági kulturáját kiépíteni akaró lélek csüggedetlen reménységével munkálkodó, erős akarat rábeszélésével állította össze Kézdivásárhely és vidékéről dr. Krafft azt a 26 székely gazdát, kik résztvettek ezen gazdasági két napos tanulmányi kiránduláson azért, hogy lelkeikben soha el nem multható örömmel, gazdag tapasztalatokkal és újra ébredő reménységgel térjenek haza.

December hó 15-én reggel 6 órakor indultunk el 2 autótaxival Kézdivásárhelyről Földvár. Utunk Sepsiszentgyörgy — Előpatakon keresztül vezetett a Barcaság felé. Sok különböző gondolat töltötte el a lelkeinket, amíg a háromszéki rónaságon végig vitt az utunk, de amint elhagytuk Árapata-

kot, majdnem egyszerre vettük észre, hogy szász föld felé érhetünk, mikor láttuk a messzire feketélő megszántott földek tengerét. Nekem eszembe jutott egy szász gazdának ajkáról régen hallott kijelentés. „Jó gazdának nem marad szántatlan földje tavaszra!” Na hát... a Barcaságon ezidén nem maradt szántatlan egy véka fele sem. Délelőtt 9 órakor Földvárra érkeztünk a szász gazdasági egyesület földmíves iskolájába.

Wilhelm dr. Krafft...! Üdvözlésünkre jön Hanz Kaufmes a gazdasági iskola igazgatója...! Találkoznak egymással... két egykoru, egy szakmában munkálkodó, egy faj, a köz oltárán hivatásuk betöltéséért egész életüket elégetni akaró jó barát...!

Bemutalkozunk. A szíves szeretet, az öröm sugárzik Kaufmes igazgató arcáról. Egész egyéniségén meglátszik a tudással tele lélek boldogsága annak a tudatában, hogy gazdag ismeretének tárházát megnyithatja kereső, vágyakozó testvéri lelkek előtt.

Az intézet internátusában elköltött rövid reggeli után az iskola sertés állományát nézzük meg.

Látunk deutsches edelschweini tiszta faj kockákat, kanokat, malacokat, ennek a keresztelését jorkshireivel. Nem nagy, de tisztán kitenyészett az állomány. Kapunk egyet a jövő tenyésztésre s a deutsches edelschwein sertés nagy jelentőségére vonatkozó, mindnyájunkat megkapó előadást Kaufmes igazgató utól. Csodálatos az a széles körű tudás, jövőbe vetett reménység, a világ gazdasági állapotát ismerő és néző látkör, a lehetőségeket számbavevő s reálisan számító előrelátás. Ismeri és ismerteti a jelen nyomzó gazdasági helyzetét, tudja, hogy mi még hatványozottabb mértékben érezzük ezt, mint Ők, mert minket készületlenebbül talált, jobb jövő felé kiutat lát, de csak egyetértő, egymást támogató, becsületes, szorgalmas munkára építő, takarékos igényeket redukáló életmód mellett.

Az intézet főépülete felé közeledünk... közben utasítást kapunk a gyümölcsfa csemeték teli megvédéséről a nyulak ellen.

A laboratóriumba érkezünk, ahol Bredt és Segedi tanárokat mutatja be az igazgató, előbbi a kémiai és földtannak a tanára az egész Barcaság termőtalajának vizsgálója. Utóbbi az intézet gazdaságának vezetője, pénztárosa, helyettes igazgatója, mindkettő lekötötten szíves, udvarias, előzékeny.

Bredt tanár bemutatja vegyi kísérletekkel különböző területek termőföldjének összetételét, calcium, phosphor, mész tartalmát, felvilágosít úgy az istálót, mint a műtrágyák alkalmazásának módjáról és lehetőségéről, részletesen tárgyalja a mésznek alkalmazását s megragad mindnyájunkat egy zsebben hordozható, 200 leuért beszerezhető föld vegyi elemző készülék, melylyel minden gazda megállapíthatja földjének nemcsak vegyi összetételét, hanem annak termőképességét s azt is, hogy melyik földjébe milyen gabonát termeljen. A laboratóriumból

az istálóra megyünk... Az istálón aztán csakugyan meglátszik, hogy annak mintának kell lennie az egész Barcaságon. Tisztaság, meleg. Igazán nagyon szép állatok. Megismertetnek az állat gondozással, etetéssel, itatással. Látunk tehenet, amely napi 32 liter tejet ad. Az istálóból kilépve, a trágyatelephoz érünk s már előre feltűnik nekünk, hogy a trágyát nem egy, hanem több rakásban helyezik el. Kaufmes igazgató megmagyarázza, bemutatja s csakugyan tudást adni vágyó lélek teljes odaadással a kezelési módot, amelylyel az istálótrágyában megadhatjuk a földnek a teljes termőképességét. Megnézzük a gépeket, a tisztító rostát (erre majd Feketehalomnál visszatérünk) a gyümölcsfa csemete kertét, melyből az intézet évi százszázakat veszen be s ellátja kitenyészett nemes gyümölcsfával nemcsak a Barcaságot, hanem az odaforduló vevők egész seregét. Ha tovább nem megyünk, hanem innen hazatérünk, már akkor is soha el nem felejtendő emlékekkel térünk vissza, de amit itt láttunk és hallottunk, csak emléket volt ahhoz, hogy ennek a gyakorlatát meglássuk további utunkban.

Segedi tanár ur vezet tovább földvári szász gazdaságba, melyek után bemutatja a földvári gazdák tej és tojás gyűjtő központját. Délután 1 órakor sietünk ebédelni, utunk a szász felekezeti iskola előtt viszen el, melyet ezelőtt 4 évvel építettek a hívek közadakozásból 5 millió leu költséggel, bejáratánál arany betűkkel ékeskedik a felirat: A tudomány szabaddá tesz!

Karácsony első és harmadik napján
les. bemutatta a Városi moziban a
FEHÉR FOGOLYŊÓ

Arany János-est Zabolán.

A zabolai Református Nőszövetség Bedő Béla ref. lelkész és felesége vezetése alatt december 15-én pompásan sikerült Arany-estét rendezett.

A műsor szépen megválogatott számai közül ki kell emelnünk Bedő Béláné remek szavalatát.

Ez a fáradhatatlan fiatalasszony nagyon sok szép és felemelő dolgot produkált eddig. — Vallásos estétet, teastétet és szindarabokat rendezett és tanított be.

Mint mindig, ezúttal is szépen, finoman szavalt Opra Szabinka. — Ez a kedves hangú leány igazán a színpadra termett.

György Károly, akinek érdeme az új kulturház izléses színpadi felállítás, a töle megszokott kedélyes hangon rövid bevezetést tartott. Gyönyörűen sikerült előképek voltak a „Tetemrehívás” és a „Családi kör”-ből, melyet a fiatal papné műértő kézzel rendezett, Bedő Béla ismertette Arany János viszontagságos életét.

Volt több szavalat és zeneszámok.

Különösen helyes volt két elemista fiúcska: Déri Jancsika és Márk Károly precíz hegedűjátéka, amely a kitűnő tanítómesterüket dicséri.

Közbe-közben énekelt a férfi-, a női és a vegyes dalárda, a jeles karmesterük, Kákay Ernő vezetése alatt.

Sajnos — úgy hírlík — elvesztjük kitűnő karmesterünket, elsőrangú kántorunkat és jaj de üres lesz nagy öreg templomunk, ha az ő megszokott csengő hangja és gyönyörű orgonajátéka nem tölti be. — És elvesztünk benne egy rendületlenül szilárd, egyenes jellemű embert.

Reményik mondja:

„Bizony mondom néktek, mi mindig bucsuzunk... Valamitől mindig bucsuzunk”, (—s—é)

Gondolatai közé most is befészkelődött az örök Nő, a Hiuság.

Az előszobában hangokat hall.

A szobalány beszél valakivel. A boldogság átréng testén, de eszébe jut a méltóság teljes szerep, a megbocsájtás, amit tervezett s tetetett egykedvűséggel rakosgat tovább.

Az ajtó kinyílik s egy hatalmas csomag jelenik meg, majd egyszerre ott áll Zoltán s karácsonyi mosolygással arcán nézi az asszonyt. Anna elfelejti a megbocsájtást, a szerepet, mindent. Oda szalad, megöleli a Férfit, az Asszony Urát, aki nélkül még sincsen boldogság... Némán néznek egymás szemébe, majd az asszony ajkára jön a szó és kibuggyan az öröm és az őszinte bocsánatkérés...

— Isten hozott Zoltán... tovább nem tudja mondani, mert ajkát lezárja egy erős férfiszáj. Hosszu csókban magyarázzák ki hibájukat...

Anna kibontakozik és boldogan be-szaladt a gyermekszobába:

— Csaba! Ébredj fel kisfiam, megjött az angyal!

solyogva, hogy annál fájóbban tudják megkínózni a férfit, ki a hálójukba került.

Az apró gyerekhangok beragyogtak a szobába. Csaba felült az ágyában. A fehér takaró, apró képek a falon s a kályha jól eső melege kellemes érzésekkel töltötték el. Az Élet bezuhogott érzékein és előntötte jókedvvel. Még hozzá: Közeledik karácsony.

— Anyukám! — Az ajtóban fiatal, nő jelent meg.

— Jö reggelt Anyukám! Milyen szép idő van!

— Igen kis fiam, mert az angyalkák figyelik a kis fiukat s azért küldik el a csunya felhőket.

— Mennyit alszunk még, míg jön az angyal?

— Tizennégyet fiacskám.

— Hát amíg apuka hazajön?

— Addig... na gyere szépen öltözködni!

Eljött huszonegyediké, a boldog, tiszta gyermek álmok beteljesülésének napja. Annában mind jobban kezdett égni a vágy az eljátszott boldogság után. Ha eljönne...! Ő azonban nem közeledett. Nem irt, nem

hívta vissza a férfit. Hiuságát, gögjét nem tudta feladni. Pedig őszintén, sokszor megbánta, amit tett s mégis csak egyre várta urát.

Csabat már ebéd után lefektette s meghagyta neki, hogy estig aludjon, mert az angyalka úgy szereti. És a kis fiu boldogan feküdt le. Szíve egyre hevesebben dobogott, amint közeledett a nagy pillanat. — De apuka vajjon elvégezte-e a dolgát Pesten? Visszajön-e ma? — Végül már ide-oda ugráltak gondolatai s a boldog izgalomtól kimerülve elaludt.

Az ebédlőben már állott a hatalmas karácsonyfa s mintha megpezdült volna benne az élet, egymásután hajtotta ki tarka virágait a csillogó díszeket, amint Anna ügyes kézzel rakosgatta a színes gömböket, cukorkákat.

— Ha most jönne...?

Elmult a délután s a karácsonyfa már ünnepi díszben lobogott.

Hát mégsem jön. Pedig milyen szépen tudná most fogadni! Jól illene a karácsonyi hangulathoz a megbocsájtás... Milyen szépen tudná kezét nyújtani az előtte zokogó férfinak...

Karácsonyi rigmus.

Jószívvel köszöntöm
A kedves Angyalkát
Es elébe tárom
E színes bokréta.
Kinek mit s hogy hozzon;
Szépet-e, vagy csunyát,
Hogy csipős virgácsot,
Vagy mézédés tortát?
Hallgasson meg kérem,
S amit most kívánok,
A kis noteszébe
Írja fel magának:

Minden jó polgárnak
Sok zsirt a bődönbe,
Hogy ne legyen sovány
Majd a kis Ödönke.

Tyukhust a fazékba,
Ó bort a pincébe
S kinek fáj a feje,
Szűnjön a migrénje!

Boldog ünnepeket,
Szép családi békét
S minden székely asszony
Szeresse a férjét.

A házasságokat
Az Isten megáldja,
S teljen mindenkinek
Négy méter pólyára

Legényeknek hozzon
Szalonnát a késre,
Hogy ne rántsón bicskát
Testvér a testvérről

A fiataiságnak
Mit hozzon az angyal?
Boldog ifjúságot,
Örömet vagonnal!

Ki amit s kit szeret
Hozza neki szépen,
Világúr-rakétán,
Vagy akár szekéren!

Zavartalan órát
A szerelmeseknek
Csókolózás közben
Ne legyenek restek.

Ha az ujév eljön,
Hozzon egy új adót,
Kézdivásárhelynek
Egy rádió adót!

Legyen pénz dögivel,
A bankó ropogjon,
S a ládafiából
Soha ki ne fogyjon!

Gyermekek, vén s fiatal
Hallgasson a szómra,
Mosolyogjon mindég
S ne fájjon a gyomra!

És ha az ujévet
Mosolyogva lessük,
Zsirt, bort, pénzt s meggyaszt
Nem hiába kérjük.

Az öreg Fortuna
Meggzégvelli magát
S elhozza már végre
A várva-várt csodát.

Olyan a pénztárcánk
Mint egy üres kazán s
Ezért kéri mindezt
Tiszta szívből: Secans.

Keresd az asszonyt.

Egy csinos barna asszonyka itt ünnepel
a szomszédomban lakó rokonainál.

— Életem legeslegboldogtalanabb karácsonyi ünnepe ez! — mondja szomorúan.

— Mit gondolsz, vajon ezen az átkos világon hány embernek van ma boldog karácsonyi ünnepe? — kérdelem.

— Hát akinek olyan nyugodt és derűs az arca — mutat reám — az mind boldog.

— A külszín megbízhatatlan, higgye el. Hosszu esztendő óta ez az ünnep a legfájdalmasabb, a legkinosabb nekem. — Félve várom és megkönnyebbülök, ha átesem rajta. Nem hiszi, ugy-e? Hát hallgasson meg:

— Sok éve mult. Egy sötét karácsony estén egy gyászfatyolos asszony szállt le a

vonatról, két apró, feketébe öltöztetett leánykával. Az ura temetéséről jött.

A kisváros minden ablakán kiragyogtak a karácsonyfák égő gyertyácskái és kihallzott a vidám gyermekek boldog kacagása. Csak a két feketébe öltöztetett apróság tipegett szomorúan, az anyukájukhoz simulva végig az utcákon, haza a néma, árva otthonba...

Pont karácsonyra maradtam özvegyen, a gyermekek apa nélkül. És higgye el, annak a gyászos karácsonynak az emléke sohasem fakult meg se a gyermekeim, se az én lelkemben.

Szeretném, ha a maga derűs, nyugodt arcomon keresztül a lelkembe nézhetne. Egyik fele itt, az én öreg édesapámmal, a másik elszáll sok-sok sohaj szárnyán, messze a gyermekeimhez.

A fiatalasszony megcsókolta a kezemet. — Bocsásson meg, mégis úgy érzem, hogy az egész világon nincsen ma ilyen boldogtalan, mint én, mert egyetlen asszony se szereti úgy az urát, mint én.

— Elhiszem. Hiszen mindenki a maga szeretetét érzi a legnagyobbak és saját bánatát a legvigasztalanabbak.

Nem emlékszem hol olvastam, hogy minden házasságban a tizenharmadik év válságos. Meri vagy az egyik, vagy a másik fél, szerelmes lesz egy-más valakibe.

Bizonyos, hogy sokszor láttam beigazolva ezt. — Tanuja voltam hangos és csöndes tragédiáknak.

Némelyek követték a szívüket, némelyek kigyógyultak, mások pedig foltozgatták a boldogságot... úgy, a hogy...

Ezzel a csinos asszonykával is pont úgy történt. Tizenhárom évi házaset után, mely az asszony szerint a legszebb szerelmi alapon épült fel, a férj egy napon egyszerűen, minden pózolás nélkül így szólt:

— Jö és hűséges feleségem voltál. Békés, csöndes életet éltünk, de nem tehetek róla, egész szívemmel, egész lelkemmel megszerettem egy másikat. — Bevallom becsületesen, őszintén neked és most kérdem — mit tegyünk?

Az asszonyt mintha villám sújtotta. Megpróbálta a lelkére beszélni az urának. — Hiába!

A másik nő, kibe a férj belebolondult, rossz, kacér teremtes. Hivatalnok leány, egy irodában voltak alkalmazva. Nem is szebb, nem is fiatalabb a feleségénél és menyasszony.

Az asszonynak minden reménye a leány férjhezmenésében volt. — És tényleg, a leány esküvője után, hat hétig, míg amaz nászuton volt, a férfi látszóan lecsendesedett és a feleségéé volt újra. Az asszony hitte, hogy reménye teljesült.

Csak addig tartott, míg viszontlátta a másikat. Vége lett mindennek.

Az asszony kétségbe volt esve.

Egyik rokona látva ezt, elment a néhány hetes asszonyhoz, kérni, hogy adja vissza a másiknak a férjét, hiszen van neki férje.

— Hódítsa vissza és tartsa meg! — felelte. Nagyot kacagva, odadobta a férfi hozza írott leveleit és ajtót mutatott.

Nem volt olyan nagylelkű, mint Gautier Margit, aki visszaadta Duval Armandot — az élete árán.

Az egy megvetett kurtizán volt, a kényes társadalom egy kiközösített kaméliás hölgye, csak szegény, beteg szíve volt nagyobb, nemesebb, mint a kényes társadalomé.

Emez, a férj takarója alatt — feleség és a társadalom előtt — nagyságos asszony. Pedig utolsób egy kokottnál.

Megcsalja az urát ezzel a másikkal és ezt meg az urával.

Egyszer bemutattak nekem egy ur-asszonyt. Szebb, tisztább és ártatlanabb arcot Murilló sem festett az oltárok fölé. Ott lehetett mindig látni a templomban, térdelve az oltár előtt.

Egy öreg tanár mondta:

— Lásd ezt a Madonna-arcot? — Ez megcsalja százszor a férjét, meg a barátait. De legalább ártatlan szemeivel ne csalná az Istent. — Orleánsi Fülöp is azt mondta: — „Feltéve, hogy a leányomnak meg kell csálnia valakit — jobb szeretném, hogy inkább a férjét csálja meg, mint az Istent.”

— Csálják azokat a hülye férjeket, de ne kacérkodjanak az Istennel! — morogott az öreg tanár.

Bármennyire rossznak tartjuk a férfiakat, de bizonyos, hogy nem tudnak úgy alakoskodni, színészkedni, mint az asszonyok és nem olyan féltékenyek.

Pedig az asszonyi féltékenység — Jókai szerint — irigységen és hűságon alapszik, míg a férfi féltékenysége mindig jogos, — mert alapja a szerelem.

Az én barna asszonykám azt hiszi, ha gyermeke volna, az a szomorú eset nem történik velük.

Én azt hiszem, az a gyermek nem olyan szerencsétlen, amelyik szétváltva tudja a szüleit, mint az, aki egy egész életen keresztül rabláncra fűzve látja őket.

Tegnap felkeresett egy külföldön élő asszony ismerősöm. Tizenhat évi házasság után váltak el.

Az ura megszeretett egy leányt. Megmondta őszintén, nem bujkált, nem hazudozott. — Az asszony — aki pedig nagyon szerette az urát — nem csinált jeleneteket, nem ájuldozott, nem vitriolozott, hanem elment a leányhoz és megkérdezte, érez-e annyi szerelmet az ura iránt, hogy boldoggá tudja tenni, — esküdjön meg erre.

S mikor látta, hogy a leány nagyon szereti, csöndesen, finom gesztussal félreállt az utjukból, — átadta az urát.

Ez az asszony szerethette nagyon az urát, mert emberfeletti áldozatot hozott. És amint mondja, nagyon megszerette azt a másik asszonyt.

Az asszony angyal és ördög. Démon és szent. Egy örök titok — az bizonyos. —

„Mint égi szivárvány — ezernyi színt játszó.

Nagy — mélységes titok, az asszony lény.

Ne kutass lelkében, csálóka tükröz az —

Arnyékokat vet ottan — hol ragyog a fénye.”

Özv. CZIRMES BALINTNÉ.

Szabó Dezső házat épített Csikszerezében.

Írta: Feleý Bertalan.

Csiksomlyó, december.

Hét hónap óta először Csikszerezében döcögtem a csiksomlyói „konfíson.” Betegen kinlódó édesanyámat meglátogatni a szeredai kórházban s magam is betegen. Immár Erdélyszerte ismeretes anyagi helyzetemre való tekintettel ne értessek félre a konfílozás. Ez a mult századból itt felejtett komfortáblí naponként bejár Somlyóról Szeredába. Utast halászni a szeredai álmóson. Ez vitt be engem „alkalmilag.” Modernül szólva s hogy mindennek megértsek: potyán.

Döcögünk, rázódunk a gyatraságáról vármegyeszerte hirhedt szeredai uton, helyesebben utnak titulált hepe-hupás alkalmatlanságon. Szinte az ujdonság ingerével figyelem a sokatlátott, de az elmúlt tél óta nemlátott szeredai házakat. Ni: ez sem épült még fel, a már régóta építeni kezdett házak közül, az sem. Lám-lám: nemcsak magam nem építetek, mégcsak légvárakat sem, de másnak sem telik építkezésre, sajnos. Am amint tovább dülöngézünk a szeredai „főtéren” — a posta „palotával” szemben — már messziről kacsingat felém egy piros-tőjű ház. Egy eladdig nemlátott ház. Annó 1932 — egy új ház.

Hm. Ennek fele sem tréfa. Egy nemcsak tető alá került ház, de amint a körülötte szorgoskodó munkásraj következtetni enged: még ezidén felépül. 1932 ellenére is felépül. No ez valami anakronisztikum lehet. Valami napjaink gazdasági helyzetének ellentmondó illúzió. S mivel Csikban vagyunk, hol gyakorta történnek csodák: Márcsak azért is, mert nemcsak olyan akármiház. Nem valami tingli-tángli épület. Nem is ház, csakugy közönségesen, hanem villa.

A Szabó Dezső villa.

Amíg a morfondírozásban idáig jutottam: a villához is eljutottunk. A szeredai pocsék ut ellenére is. S mikor a ház, párdon a villa elé értünk — gyere Sári láss csudát! — mit látok a hivalgó villa homlokzatán? No mit. Nem többet, ám nem is kevesebbet, félméteres betűkkel a villa homlokába béépitve, tehát nem ráfestve, sem cégtáblán ezt a nevet:

SZABÓ DEZSŐ!

Hát ez elképesztő. Annál is több: érthetetlen. Hogy egy par excellence magyar zseninek villája épüljön, mikor a bankigazgatók közül is csak legnagyobb tolvajoknak, ha telik. S hozzá még Csikszeredában. Mert, ha valami csudálatosképpen sikerülne is villát építtetni Szabó Dezsőnek annak ellenére is, hogy a legnagyobb magyar zseni előben és annak ellenére is, hogy 1932-öt írunk: nem Csikszeredában építtetné bizony. Nodehát itt előttem a villa s amint a homlokán hivalgó név mutatja: a Szabó Dezső villa.

— Ajonsza meg egy miccre, Déneske! — szólók a somlyai komfortáblisnak s amíg lekászolódok a kocsiról s befelé eregelek: tovább képedek:

Mert, ha mindenképpen ellenére is villát építtetne Szabó Dezső s pont Csikszeredában: nekem tudni kellett volna e dologról. Tudni azért, mert Szabó Dezső minden nyikkanásáról tudok amaz 1921 május 23-ától, amikor az Elsodort Falu megjelent. Sőt nem egy nyikkanásáról a legelőször tudtam. Így arról is magam tudtam legelőször, hogy Gheorghe Mille szándékozott lenni. Igaz, hogy Szász Endre írta meg először a Gheorghe Mille szenzációt, de nekem mondotta el legelőször Szabó Dezső 1927 január 1-én egy budai kis korcsmában.

Ó, korántsem boros fejjel, hiszen aki ismeri Szabó Dezsőt, tudja, hogy nem italos, hanem egy szegény „ujévi” vacsora közben, amikor megmutatta pénztárcájának tartalmát s keserűen mondotta:

— Ime 5 pengő 72 fillérrel kezdődik Szabó Dezső ujesztendeje... Fizetni, főur... s mire kikecmeredtünk a budai kocsmából: márcsak villamosra való pénze maradt. Mert, bár szerény volt a vacsora, ám egy pengő borralalót adott a főurnak, egyet a kiszolgáló pincérnek, egyet a „muzik” tányérba dobott, noha hangosan kifakadt az ellen, hogy egy magyarországi vendéglőben sváb nótát kornyikáltak folyton. Na ja: sváb volt a banda, mert sváb volt a tulajd. is.

Hát szóval: akinek Szabó Dezső sok mindent elmondott, olyast is, amit még senkinek és amiket megírnom még nem engedte meg: nekem tudnom kellett volna, hogy Szabó Dezső építkezik s tőlem alig három kilométerre a térben. Tudnom kellett volna márcsak azért is, mert megígérte nekem Szabó Dezső, hogy mihelyt, valami csudaképpen olyan helyzetbe kerül, hogy titkárt tarthat: magam leszek a titoknok. Hiszen, mint mondtam, éppen elég titkát tudom anélkül is, hogy hivatalosan a titkára lennék. Nopedig, ha ehejt, villára telik: titkári luxusra is telik.

Szabó Dezsőnek, sajnos, nem telik.

Bizony nem. S mégis: im itt a ház, egyike a legszebb magánvillának Szeredában, holott Csikszereda villavárosnak mondható nem is olyan sok jóakarattal. Mikóuccája valóságos villasor, szebbnél-szebb villákkal ékesítve.

Beereszkedem a Szabó Dezső-villa kapuján s kérdelem:

- Ki építteti ezt a villát?
- Szabó Dezső ur.
- Szabó Dezső, az író?
- Hát irogat ahajt az irodájába.
- Melyik irodában?
- Ehejt szembe vellünk, amit idelát az ur. Máskülömbe éppen itt jó.

— Szervusz, Dezső, hát magad építtetsz?

— Éppen én! Szerusz...

Ezekután már a nyájtalan olvasó is sejtheti, hogy Szabó Dezső építtet ugyan, de nem ám az első Szabó Dezső. És nem is annyira abból következtetheti az olvasó, hogy pertu viszonyban üdvözöltem a villaépíttető Szabó Dezsőt, hanem abból, hogy ahajt irogatott az irodájában. Mert ha irogat ugyan az első Szabó Dezső is, de nem ám irodában s főleg nem ehejt, Szeredában. Hanem odafenn Budán.

Szóval: bár valóban Szabó Dezső építtet Szeredában, ám nem az első Szabó Dezső, hanem ez a másik, aki Kézdivásárhelyen született ugyan, de itt ütötte fel sátorát Csikszeredában. Hogy akár az első Szabó Dezsőnek, akár nekem lenne mondva ez a sátor. S mivel nekem ugylátszik minden Szabó Dezsőt ismernem kell: ismerem ezt a másik Szabó Dezsőt is. Régóta ismerem. Együtt szívtuk ugyanis, negyedszázaddal ezelőtt, a tudományok emlőit a kézdivásárhelyi iskolában.

Azaz hogy inkább magam szopogattam a tudományok csecseit, mert ez a villaépítő Szabó Dezső nemigen tömte magát a betűkkel. Amíg magam eminens valék, ez a másik Szabó Dezső bizony hátul kullogott az elégséges nebulók között. Ám ilyen az élet, villát építtet, ime, annak ellenére is, sőt tán éppen azért, mert nem tömte teli magát annakidején az életoskolában bizony-bizony felesleges iskolatudással.

Ám nemcsak magam maradtam el e másik Szabó Dezső mellett egy villa-hosszal, debizony az első Szabó Dezső is. Holott az író Szabó Dezső nemcsak az iskolában volt eminens, szintén, de az életoskolában is jeles kárku'usra felelt huszonöt könyv erejéig. Azt nem is számítva, hogy tizenöt évig tanárként is jelesen állotta meg a helyét. S mégsem építtet villát. És amilyenek a környüállások; nem is fog.

Egyik Szabó Dezső éhezik.

Korántsem célo, hogy a villaépítő másik Szabó Dezsőt fumigáljam, amiért nem vala jeles tanuló, mint amaz első Szabó Dezső s mégis vitte annyira, hogy villát építtet 35 éves korában, holott az első Szabó Dezső 55 éves, 25 kötet könyvvel ajándékozta meg nemzetét s még nincs villája, ellenben két szobában kinlódik Budán. Márcsak azért sem fumigálhatom e másik Szabó Dezsőt, mert bár távol áll attól, hogy intellektüel legyen valaha is: azért értékeli dupla druszáját, az országos nevű első Szabó Dezsőt. Kis fiát is Dezsőnek kereszteltette ez a másik Szabó Dezső, hogy ne vesszen ki Szabó Dezső név egyhamar előben se.

Ám az első Szabó Dezső tiszteleten kívül is modern velleitásu ember ez a másik Szabó Dezső. Amint ugyanis végigmutatja készülő villáját: akadunk egy valóságos betonfedezékre a villa jóalján, mélyen. Légmentesen elzárható betonfedezékre, aminek kettős célja van. Egyik, hogy egy esetleges, sőt bizonyos háboruban megvédje a villa lakóit a repülőbombák, gránátok, srappellek pusztításaitól, a másik, hogy légmentesen elzárva: megvédje a benne kúsolókat a gáz támadástól. Ime: a másik Szabó Dezső, aki nem esett azért mégsem olyan messze a szabódezsői fától. Vagy méginkább: nem esett éppen a fejelágyára.

Örömmel hagytam oda e másik Szabó Dezsőt a villájával, mert örülni tudok mindenki sikerének e cudar életben. Márpedig egy vadonatúj villa nagysiker ma. Felér, a tulajdonosra nézvést, egy Elsodort Falu sikerével. Örültem, mondom, ám mivel az ürm ürmével jár nálam: bánkódtam is egyben, hogy ami e másik Szabó Dezsőnek sikerült az életben: miért nem sikerült az egyik Szabó Dezsőnek is. Mindenképpen ama budai Szabó Dezső a „rangidős”: úgy illett volna tehát, hogy neki épüljön először villája. Igen, ha ez a világberendezés nem a fejetetejére duvasztott vitustánc volna. Melyben a szerencse dominál s nem a szellem.

Mégis: e második Szabó Dezső villásikerén felvillanyozódva léptem bé, hazafelé menet, a szeredai hírlapirodába, hogy hadd lám: mi ujság még a nagyvilágban? Hogy semmi jó ujság nincs, mert nem is lehet, nem kell mondanom. Ám minden rossz ujságok között is a legszörnyűbbet kell olvas-

nom a budapesti ujság legutóbbi vasárnapi számában. Egyszerűen és röviden és ökölboszoruló lélekkel ezt: Szabó Dezső egy hónap óta bézárkózott a lakásába és éhez! Természetesen nem a villaépítő Szabó Dezsőről van szó. A villátlan Szabó Dezső éhez, aki két hónap óta két lyukból álló lakását sem fizette ki. Stb., stb.

Ime: anno 1932.

KI HOGYAN VALL SZERELMET?

- Kiküldött fotóriporterünk intim pillanattelvételei.

A vegyész:

Szépséges kénvirágom! Te vagy az, akire vágyik szívem, akivel oly forrón szeretnék egyesülni, mint kénsav a vízzel!

Az elektromérnök:

Te vagy az ellentétes pólus, melyhez vonzódik szerelmem fotocellája. Ha közlemben vagy, az érzelmek magasfeszültségű árama indukálódik idegeimben, szívem wattmétere maximumot mutat.

A műépítész:

Valahányszor mozaikszerű szemedbe nézek, szenvedélyem gótikus ivben röppenek a magasba. Ha nem leszel enyém, szívem tégláiba vésett nevedet a feledés malterével fogom eltakarni!

A rádióamatőr:

Mikor lelkem antenájával felfogtam szíved rövid hullámain, szemem mint az egyenirányító cső felgyúlt, vérem, mint a feltöltött akkumulátor pezsegni kezdett.

A festő:

Szeretném, ha modellem lennél az Élet megalkotásához, szeretném, ha úgy keverednél, mint a szín a színnel; szívárványom legszebb árnyalata lennél!

Az üzletember:

Ha appanázst kapsz, egyéniségem devalválódik és a te valutádban fogja a kurzus a legmagasabb fokát elérni.

A pszichoanalitikus:

Egyéni adottságom a körülmények befolyásoló propozíció maiorjával olyan lélektani kapcsolatban áll meg, mely tudatalatti gátlást jelent minden olyan gondolatnak, mely tőled való lelki differenciálódásra törekszik!

A nyelvész:

I' love you! Ich liebe dich! Te quiero! J'aime tu! Amo te! Akibükk! Nyelvrokonságra való tekintettel — szeretlek!

Az orvos:

Ha látlak, pulzusom kihagy, minden idegducomat chronikus zsidbadtság fogja el. Bakterium, vitamin és toxin, valamint gyomorsav túltengésemnek a szerelem a fertőző oka. Nézd meg diathermiával és solux-szal kezelt röntgen kór-képét szívemnek és a rajta hemzsegő szimptomákból megállapíthatod a diagnózist, — idült szerelmi gyulladás!

A jogász:

A kettőnk között létrejött jogviszonyra a B. T. K.-ban nem talállok paragrafust. Kössünk házassági szerződést!

A számtantanár:

Érzéseim hányadosa azt mutatja, hogy szerelmem logaritmikus eredménye egyenlő a végtelennel. Ha az ön érzése előjelben meg egyeznek az enyéimmal, úgy nálam a pénz sem nem oszt, sem nem szoroz! Különben hol a házi feladat!?

És végül

az adóvégrehajtó:

Kisasszony! Ön hátrálékban van az adóhivatal 77387/1932 számú kimutatása alapján némi csókpótadóval. Ezen hátrálékát azonnal fizesse ki, ellenkező esetben kénytelen leszek összes ingóbjait elárverezni!

Székely.

Műkedvelői esték a színházban.

Három a kislány. -- Tul a nagykrivánon.

Zsufolt széksorok, pótshékek, izzó, várakozásteli levegő fogad a színházteremben. A körülnéző szemnek jól esik látni a közönséget, amely megmutatta azt, hogyan kell a mai nehéz idők ellen küzdeni: egy kis gondülő szórakozással. Nem hiába teltek meg még a páholyok is, mert a lelkes műkedvelő gárda olyant nyújtott, ami már régen nem volt Vásárhelyen: igazi zenés játékok, nem a megszokott, verejtékezve kinlódó zongora-hegedű kísérettel, hanem szalonzenekarral. Ez a legjobb érdeme a mult szombati előadásnak. Schubert bájos melódiái otthonosan csendültek fel a hurokon (és a harmónium sipjain) s az amatőrzenekar tagjai a művészetet, muzsikát szerető odaadással kezelték hangszereiket s így a legszebb összjátékkal emelték az előadás nívóját. A zenekar Domokos P. Péter vezetése alatt tanulta be a darabot és ugyancsak az ő vezetése alatt adta elő igen szépen. A legközelebbi viszonthallásra!

Az előadás simán, zökkenés nélkül folyt le, a közönség sűrű tapsa és tetszésnyilvánítása mellett. A szereplőkegytől-egyig tehetségük legjavát nyújtották és így méltán megérdemelték az általános elismerést, amit arattak. Serester Margit elismerten kedves alakítása, tiszta, csengő hangja sok tapsot robbantott ki. Antal Mária bájos, természetes volt. Bokor Mária szintén kedvesen játszotta a harmadik kislány szerepét. Balogh Rózi kedves mama alakítása sok tetszést aratott. „Az Árva a ház...” jelenetét partnerével együtt őszinte sikerrel játszotta meg. Szabó Magda temperamentumosan, otthonosan adta a színésznő szerepét. Kedves volt az első felvonásbeli házmesterné.

A csontkeretű-pápaszemes Schubert, a báró, az üvegfestő mester és a többi férfiszereplő nagy, ügyekezett játszták szerepüket. Zsögön Zoltán c. igazgató a szöveg betanításáért, önzetlen, odaadó munkájáért elismerést érdemel.

A táncokat Lukács Ede tanította be.

II.

E héten, — karácsony hetének kedjén — özv. Nágóné Szabó Mária által rendezett műkedvelő előadás: Tul a nagy Krivánon, Farkas Imre örökbecsű dalos játéka vonzott közönséget a színházba. Szerettünk volna arról a zsufoltáságról beszámolni, ami a Bizancot, utána pedig a Három a kis lányt jellemezte. Hogy az anyagi siker nem vetekedett ezekkel, ennek nem a rendező, sem pedig a műkedvelők az okai. Az előadás napjának a kiválasztása volt az oka annak, hogy a közönség nagy része elmaradt. Hiába, néhány nappal karácsony előtt, rossz vállalkozás egy műkedvelő előadás megrendezése, pláne, ha számításba vesszük azt is, hogy azelőtti héten zárult be egy szépen látogatott színházi szezon. Akik azonban ott voltak ezen a műkedvelői előadáson, nem bánták meg és egy kellemes, élvezetes estben volt részük. A szereplőket egytől-egyig városunk műkedvelőinek legjavából válogatta össze a biztos és művészkezü rendező.

A zamatos, jó humort Zöld Szilárd képviselte, aki Barattyé János szerepében mindvégig kacagást arasztott a nézőtérre. Partnere, Szabó Magda Ancsurka élethű megismerésével aratott sok tapsot. Páll Tili a kis János alakját nagyszerűen vitte a színpadra. Helyes menyecske volt Hoffman Lukácsné. Mondanunk sem kell, hogy Kovács József ref. kántor, Benkő Lajos, Benkő Lazi és Kertész Andor kifogástalanok voltak és a tőlük már ismert elsőrendű játékokkal nagyrészt hozzájárultak az előadás sikeréhez. Bájosok voltak a görlok, ugyancsak jók a többi szereplők is kisebb szerepeikben.

ANGYALVÁRÁSKOR.

Apa. Ha jó leszel, az angyal akkora karácsonyfát hoz a kulcslyukon, hogy a plafonig ér.

A hároméves gyermek. Ha akkora a karácsonyfa, hogy a plafonig ér, hogy hozza be az angyal a kulcslyukon.

Apa. Az angyalok úgy járnak a városban. Beszéltem az angyallal s küldött két csokoládét.

A hároméves gyermek. Ha úgy járnak az angyalok, miért nem beszéltél mindegyikkel, hogy mindegyik küldjön?

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Dec.

24

1932.

Gyertyagyújtás előtt..

Minden évben megismételjük, hogy soha reménytelenebb viszonyok között nem vártuk a karácsonyt. És feledve a zajló élet terhes gondjait, áhitattal állunk meg a karácsonyfa felgyuló gyertyácai előtt, hogy lelkünk összeolvadva annak fényességével, gyermeki hívó lélekkel örvendezzünk Krisztus születésének.

Az ünnepvárás áhitata átgázol a gondok felett és figyelmezteti az embert az eljövendő napok örömeire, amelyek talán már nincsenek is olyan messze. Talán már a közelünkben csengetyűznek az elviselhetőbb napok vidám szánkói, amelyek elvisznek bennünket a boldogabb holnaphoz. Az ünnep gyertyái kigyuladnak és a remény lassan visszalopódzik fázós, nehezen mozduló szíveinkbe. A gyertyák fénye világosságot terjeszt, a karácsony ünnepe enyhülést ígér. — A hívőké az élet...

Légy áldott szent karácsony ünnepe és áraszd ki a belőled kigyuló szeretet melegségét mindenkire: szegényre és gazdagra egyaránt.

— Karácsonyi istentiszteletek sorrendje. A ref. templomainkban az ünnepi istentiszteletek a következő sorrendben lesznek: December 25-én d. e. Paál Lajos lelkész prédikál, d. u. Soós József; dec. 26-án prédikál Soós József, d. u. Soós József, dec. 27-én d. e. Paál Lajos, d. u. Soós József.

— EGYHÁZMEGYEI KÖZGYÜLÉS. A kézdi ref. egyházmegye a mult héten tartotta meg városunkban tisztújító közgyűlését. A választás során egyhangulag újra a régi tisztikar került az egyházmegye élére. Így esperes maradt Völöncs Miklós makasai pap, főgondnok lett dr. Török Andor, gondnok: Bodó Albert és főjegyző: Imreh Lajos. Az egyházmegyei nőszövetség is ugyanakkor tartotta Völöncs Miklós elnöklétével gyűlését, melyen gyűlekezetenként számoltak be a nőszövetségek szép eredményü munkájáról.

— A 90 éves kaszinó. Karácsony harmadnapján ünnepli meg csendben, zajtalanul, diszülés keretében városunk kulturális egyesületeinek legöregebbikje: a Kaszinó 90 éves fennállásának évfordulóját. A diszülés d. u. 3 órakor lesz. A megnyitót a Kaszinó érdemes elnöke, dr. I. Diénes Ödön mondja és a Kaszinó kilenc évtizedének történetét Vajna Károly t. b. tag olvassa fel.

— AZ ELSŐ ÁLARCOS BÁL. Január 7-ikén rendezi a Vegyes Ipartársulat a Vigadóban álarcos bálját, mely a farsang szezonnyitó mulatsága lesz.

— A posta új vezérigazgatója. A posta vezérigazgatójává Banu Teodorescu tábornok helyébe Joan Pitulescut neveztek ki.

— A Kézdivásárhelyi Múzeum a karácsonyi ünnepek zárva lesz. Újév után ismét nyitva lesz az eddigi látogatási időben, csütörtöktől d. e. 11—1 óráig és vasárnap d. u. 2—4 óráig, amikor is a Múzeum fűtve van.

— VIGYÁZAT A B.U.E.K.-KAL. A posta és távirda vezérigazgatósága ezúton hozza a közönség tudomására, hogy az új kapcsolat névjegyeken küldendő üdvözlő sorokat csak akkor szállítják 1 leus posta és 50 banos repülőbéllyeggel, ha azokon legfeljebb 4—5 szó, vagy a szokásos rövidítés (Büék. stb.) szerepel. Ezeket a névjegyeket nyitott borítékban kell postára tenni s ha az említett 4—5 szón, vagy a rövidítésen kívül több szöveg van rajtuk, úgy rendes leveleknek minősítik s csupán a szokásos tarifával továbbítják. A képeklapokra 3 leu posta, 1 leus repülő és 2 leus kulturális bélyeg kell lenni.

— Kimaradt cikkeink. Tárgyhalmoz miatt sok értékes, kiszedett cikkünk maradt ki. Így csak a következő számunkban jöhetnek: Hogyan kell a szegényekről gondoskodni? — Öcsike, — Karácsony 1932-ben, — Nincs karácsonyom..., stb. Kérjük munkatársaink szíves elnézését.

— A városi népkönyha. A városi népkönyha, mint értesülünk, karácsony után megkezdte működését. Addig is, amíg megkezdene a működését, a szegényeket természetbeli és pénzbeli segélyben is részesíteni fogja a város. A tanács választmányának karácsonyra eddig több, mint 20 szegény családnak utalt ki fűszert. Ezenkívül a menházat és az árvaházat is karácsonyi fűszert részesítette. A tanács által kiküldött vegyes bizottság a mult héten tartott ülésén állapította meg, hogy kinek fog karácsonyi segélyben részesíteni a város. Ezen az alapon szerdán mintegy 50 szegény kapott pénzbeli támogatást. A népkönyha vezetésével ez évben is dr. Nagy Zoltán városi főorvost bízták meg. A népkönyha részére a városi segélyen kívül még a kiállítás jövedelméből és a Bizánc előadása alkalmával juttatott össze-

IV.-ik húzás az ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTEKON

1933.
JANUÁR
9-10

Még vásárolhat sorsjegyet az elárusítóknál:

Mihály Lászlónál és

a Kovács-hírlapirodában

Kézdivásárhelyen.

gek állanak rendelkezésre. Ezenkívül természetesen igénybe fogják venni a közönség áldozatkésztségét is, hogy meg legyen minden szegénynek és munkanélkülinek a mindennapi kenyere a sivar téli hónapokban.

— Adófizetési kedvezmények. A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a kik jelenleg még fenn álló egyenesadó hátrálékait f. é. dec. 31-ig teljesen kifizetik, mentesítetnek a késedelmi kamatok fizetése alól és azon kívül előírt adóikból a következő elengedésekben részesülnek: 1927 évig bezárólag előírt adókból 25%; 1928 évi adókból 20%; 1929 évi adókból 15%; 1930, 1931, és 1932 évi adókból 10%. Ezen engedmények azoknak is megadatnak, akik csak egy valamelyik évre egyenlítik ki összegadóikat, nem kell tehát a fent említett összes tartozásukat, hogy adóelengedésben részesüljenek. Mivel ezen kedvezmény utolsó határideje f. é. dec. 31, mindenkinek saját érdekében áll, hogy adóit rendezze a fenti határidőig.

Pénzügyigazgatóság.

*) A gyümölcs téli kezeléséről a Növényvédelem és Kertészet most megjelent legújabb száma. Cikkeket közöl még a gyümölcsfák trágázásáról, a borok fekete töréséről, a gyümölcsfa karbolineumos és mézkenés permetezéséről, a szőlőtőkék átoltásáról, a gyümölcsfák terméketlenségéről, a melegágyak készítéséről stb. A dusan illusztrált két szaklapból egy alkalomból a lapra való hivatkozással a Növényvédelem kiadójától (Budapest, VII. Rákóczi-ut 51., IV. e. 5.) díjtalanul küld mutatványszámot.

(*) Dr. Herepei Iván ügyvéd irodáját áthelyezte a Str. General Avarescu No. 3. alá Jancsó János mézáros házában az emeletre, szemben a református egyházzal.

BORS.

Orrok alá törte: Secana.

Hiába, mindig tanul az ember valamit. A „Három a kislány” premierszámba menő előadásán én is tanultam. Mégpedig azt, hogy mi különbség van a színházi ruhatár és a fászlada között? Semmi. Legfennebb annyi, hogy míg a ruhatárban nincs ruha, addig az első sorok elegáns közönsége iendkívüli előszere-ttel halmozza kabátjaik a fászladakra, amittől a terem inkább valami összejövétel színhelyének néz ki. Pedig a ruhatár nem is volt drága, csak tetszés szerint...

A közönség imádatos pontossága miatt a szereplők a lámpaláztól félig elalélva várták a kezdést. Emiatt persze, csak fél kettőt tartott...

FIGYELMEZTETŐ.

Dec. 26-án d. u. 3 órakor bankbetétesek gyűlése a Transsylvania bank helyiségében.
" " este 8 órakor a K. S. E. teastélye a Millennium alsó termeiben.
" " este 8 órakor Ojtozban a község ifjuságának műkedvelői előadása a község vendéglőjében.
" " este 8 órakor Alsócsernátonban a Sportegyesület műkedvelői táncestélye a felekezeti iskola termeiben. Előadásra kerülnek: A kalap, Gáláns kaland, Gardedám c. bohózatok
" " este 1/2 8 órai kezdettel Felsőcsernátonban a Hősök házában jótékonycélú táncestély. Előadásra kerül Az ördög párnája c. népszínmű.
" 27-én, d. u. 3 órakor Kézdivásárhelyi Kaszinó 90 éves jubileumára diszülés a Kaszinó termeiben.
" 29-én, este 8 órakor kultúrelőadás a Kath. Otthonban.
" 31-én, a Jótékony Nőegylet tea estélye a Millennium alsó termeiben.
" " Ikafalván az Iskola Tanács és ifjuság műkedvelői táncestélye. Előadásra kerül A nánai bíró lánya c. népszínmű.
Jan. 7-én, Vegyes Ipartársulat álarcos bálja a Vigadóban.
" 14-én, Ref. Nőszövetség műkedvelőinek előadása a Vigadóban, Szinre kerül Földes-Harmath 3 felvonásos operettje: Viktoria. Jegyek előjegyzése a Kovács-hírlapirodában.

Ne feledje el, hogy dec. 26-ára hivatalosa

KSE.

sport-tea estélyére a Millennium-szálló alsó termeiben.

Megkezdődött az adókiivetés.

Az ingatlanok után járó adók kiivetése, mint mindenütt az országban, úgy városunkban is megkezdődött. Először a mezei ingatlanok jövedelmének megállapítása történt meg. Ez a megállapítás képezi az adó alapját. A városunkban működő bizottság az első osztályú szántók bérértékét, vagyis évi tiszta jövedelmét 450 leuba állapította meg, a kaszálókét 500 leuba, míg a veteményes kertek évi jövedelmét 1200 leura, a gyümölcsösökét pedig 2400 leura tette. Ezt a megállapítást az érdekelt birtokosok magasnak találták és a város vezetőségéhez fordultak, hogy védje meg őket az aránytalan megadóztatástól és miután a törvény csak a községi tanácsoknak ad jogot arra, hogy a földadó alap megállapítása ellen felebbezzék, éljen jogorvoslattal a város. A tanács válaszmánya, mely felhatalmazás alapján a lakosság panaszait is gyakorolja, nyomban összeült és miután lakosság panaszait maga is jogosnak találta, elhatározta, hogy a megállapítások ellen fellebbezéssel él.

A fellebbezés elkészítésével az alpolgármestert és a főjegyzőt bízták meg. Miután a fellebbezésre csak 5 nap áll rendelkezésre, még az nap elkészült a fellebbezés és már délután át is lehetett adni direkt a pénzügyigazgatónak, ki a délutáni órákban megjelent a városházán éppen az adókiivetések ellenőrzése céljából. Ugyanis nemcsak nálunk, de más helyen sem voltak melegek a gazdák föld jövedelmének megállapításával és e miatt panaszok érkeztek a Prefecturára is. A Prefectura kiküldötte a pénzügyigazgatót, hogy dr. Kelemen Zoltán vármegyei tanácsválasztmányi tag társaságában járja be a megyét és ellenőrizze az adókiivetést.

A kiküldöttek, miután több bizottság működését megvizsgálták, délután 5 óra körül érkeztek városunkba, hol a város házában már sok érdekelt adózó várta. Fenechiu primar adta elő a panaszokat és azok azonnali orvoslását kérte. A Pénzügyigazgató jóakarattal hallgatott meg minden panaszt, de nem állott módjában, hogy a már megállapított értékelésen változtasson, mert a jegyzőkönyv már 4 nap óta van kihüszesztve, azonban helyesnek tartotta, hogy a tanács a lakosság érdekében felebbezéssel él, a fellebbezés indokait maga részéről el is fogadja, miután helyesnek találta, de most már ő nem változtathat a dolgon, hanem a Sepsiszentgyörgyön működő felebbezési bizottság. A fellebbezést átvette és magával vitte. A házadó kiivetésével foglalkozó bizottságot humánus és szigorúan törvényes eljárásra utasította. Dr. Kelemen Zoltán vármegyei tanácsos is megígérte, hogy az adókiivetések ügyét a vármegyei választmány legközelebbi ülésén is szóvá fogja tenni és az adók mérséklése mellett a vármegyei tanács is megmozdul, miután a kormánynak is célja az adók mérséklése.

A kiküldöttek még több panaszt meghallgattak és este 7 órakor tovább utaztak más adózőkörletbe.

Mit jelent a konverzió?

A „Transsylvania” Bank r.-t. Igazgatósága, Hitelező és Felügyelő-bizottsága dec. 17-én tartott együttes ülésén megállapította, hogy az intézet súlyos konverziós veszteségei miatt, tavalyi százszázalékos ajánlatát a betétesek tökéinek kifizetésére, nem tarthatja fenn.

Az új kényszeregyezségi törvényben biztosított lehetőség folytán, az összbetétesek érdekeinek védelmében az intézet említett szervei, a tavalyi ajánlat módosítását határozták el.

Számba véve az intézet státusát, a Transsylvania Bank r.-t. betéteseinek 5 év alatt fizetendőleg tökéik 40% át ígéri.

Az igazgatóság kifejezést adott bírósági beadványában annak a szándékának, hogy amennyiben a konverziós törvényt a hitelezők javára módosítani fogják, az így mutatkozó vagyontöbbletet az újabb kényszeregyezésben vállalt kötelek teljesítése után, a kényszeregyezésben résztvevő betéteseinek aránylagosan kiosztja.

Az önhibáján kívül nehézségbe jutott bank betétesei valószínűleg magánegyezségre fognak lépni az intézettel.

Karácsony másod és negyedik napján lesz bemutatva a Városi moziban a
SZEGÉNY KICSI ÁRVA

A város hivatalos hirdetései

Primăria Com. Urb. Târgul-Săcuiesc

No. 5365/1932.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că primăria orașului Târgul-Săcuiesc, ține licitație publică cu oferte închise și sigilate la 17 Ianuarie 1933 ora 11 a. m. în caz de rezultat negativ la 28 Ianuarie 1933. pentru aprovizionarea primăriei cu imprimatela necesare pe anul 1933.

Modelele și cantitatea imprimatelor necesare se pot vedea împreună cu caietul de sarcini în orele oficiale, în biroul serviciului economic al primăriei.

Licitatia se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 89-110 din L. C. P. Regulamentul Oficiului Central de licitații și Normelor generale ale licitațiilor Târgul-Săcuiesc, la 23 Decembrie 1932.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Târgul-Săcuiesc-i városi tanácsa 1933 január 17-én d. e. 11 órakor semleges eredmény esetén 1933 január 28-án, zárt írásbeli ajánlatokkal nyilvános árlejtést tart az 1933 évre szükséges nyomtatványok beszerzésére.

A szükséges nyomtatványok mintái és mennyisége az árlejtési feltételekkel együtt a város gazdasági hivatalában, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árlejtésnél mérvadók a számviteli törvény 88-110 §§-ai, a Regulament O. C. L. és az általános normák.

Târgul-Săcuiesc, la 23 Decembrie 1932.

Primar:
(s. s.) V. Fenechiu.

Secretar Gen.
(ss.) R. Cosma.

No. 5364/1932.

Publicațiune.

Aducem la cunoștință publică, că primăria orașului Târgul-Săcuiesc ține licitație publică cu oferte închise și sigilate, la 17 Ianuarie 1933, ora 10 a. m. în caz de rezultat negativ la 28 Jan. 1933, pentru aprovizionarea primăriei cu rechizite de birou pe anul 1933.

Cantitatea necesară, este cuprinsă într-un tablou, care împreună cu caietul de sarcini, se poate vedea în orele oficiale, în biroul serviciului economic al primăriei.

Licitatia se va ține în conformitate, cu dispozițiunile art. 88-110 din L. C. P. Regulamentul Oficiului Central de licitații și Normelor Generale.

Târgul-Săcuiesc, la 23. Decembrie 1932.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Târgul-Săcuiesc-i városi tanács 1933 január 17-én d. e. 10 órakor, semleges eredmény esetén 1933 január 28-án nyilvános árlejtést tart, zárt írásbeli ajánlatokkal, 1933 évre szükséges irodai felszerelések beszerzésére.

Az irodai felszerelések mennyiségéről szóló kimutatás az árlejtési feltételekkel együtt a városi tanács gazdasági hivatalában megtekinthető, hivatalos órák alatt.

Az árlejtésnél mérvadók a Számviteli törvény 88-110 §§-ai a Regulamentul Oficiului Central de licitații és az Általános Normák.

Târgul-Săcuiesc, la 23. Decembrie 1932.

Primar:
(s. s.) Valer Finichiu

Secretar Gen.
(s. s.) R. Cosma.

No. 5366/1932.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că primăria orașului Tg.-Săcuiesc, ține licitație publică cu oferte închise și sigilate, la 17 Ianuarie 1933 ora 12 a. m. în caz de rezultat negativ la 28 Ianuarie 1933 pentru vinderea următoarelor cantități de stejari de construcție din pădurea Cărușa:

- 1., În parchetul „Lomana” cca 300 m. c.
- 2., În parchetul „Kincse” cu 200 m. c.
- 3., În parchetele „Kismező” și „Fekete hegy” ambele într-un corp cca. 500 m. c.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficiale în biroul serviciului economic.

Licitatia se va ține în conformitate cu condițiunile art. 88-110 din L. C. P. Regulamentul O. C. L. și Normelor Generale.

Târgul-Săcuiesc, la 23. Decembrie 1932.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a Târgul-Săcuiesc-i városi tanács 1933 január 17-én d. e. 12 órakor, semleges eredmény esetén 1933 január 28-án zárt írásbeli ajánlatokkal nyilvános árverést tart a következő mű cseréfa mennyiségek eladására a Cărușa erdőből:

- 1., Lomnaci vágástéren cca. 300. k. m.
- 2., A kincsesi vágástéren cca. 200 k. m.
- 3., A „kismezői” és „Fekete hegyi” vágástéren, amelyek egy területet képeznek, 500 K. m.

Az árverési feltételek a város gazdasági hivatalában, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az árverésnél mérvadók a számviteli törvény, 88-110 §-ai, „Regulamentul O. C. L. és az általános normák.”

Târgul-Săcuiesc, la 23. Decembrie 1932.

Primar:

Secr. Gen.

(ss) Valer Finichiu.

(ss) R. Cosma.

WELNREITER-SÖRGYÁRBAN

üveg sör

7 leiben

kapható.

Tisztelettel értesítjük a mélyen tisztelt közönséget, hogy

hentesáru

üzletünkben legkényesebb izléseknek is megfelelő mindenféle áruk

frissen és olcsón

beszerezhetők.

Rendelésre vidékre is házi sonkákat és husokat pácoiva elkészítünk és füstölünk.

Kérve a n. é. közönség további pártfogását, vagyunk kész szolgálattal:

CLOOS ÉS KUNA.

Naptárak. Előjegyzési és block

kiskereskedőknek és viszonteladókknak nagy választék a KOVÁCS-hírlap-iroda könyvkereskedésében.

Eladó ház Piac közepében, amely áll 5 szoba, udvar, istálló összes mellék helyiségekkel együtt. Cim a KIADOBAN

Felhívom a nagyérdemű közönség szíves figyelmét, míg a készletem tart,

primaminőségű 0, 2, 4, 5-ös TURNUSEVERINI és CRAJOVALI szíjaimre.

Szükségletét feltétlenül nálam szerezze be!

Jó minőség! Olcsó árak!

BENE ALBERT.

Ideal Szalon

A n. é. közönség b. tudomására hozom, hogy a Kereskedő Kör alatti üzlethelyiségben, (Főter 37. sz. alatt) ifj. Pataky József vezetésével

női és férfi fodrász szalont

nyitottam. Végzünk mindennemű e szakmába vágó munkákat, u. m.:

Bubi, Bébé, Médí stb. hajvágást schamphon fejmosást villamos hajszáritással A legújabb divatu ondolás!!

Manikűr!

Férfi hajvágás, borotválás stb. a legjobb kivitel és legolcsóbb árak mellett

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri: **PATAKY J.** az IDEAL-SZALON tulajdonosa.

Halló!

Mit ér nekem a sok lei
Ha Szántótól nincs lábbeli

Értesítem a m. t. vevőim et, hogy mindenféle munkákat, úgy mint női és férfi, valamint gyermek, leggyorsabbtól a leginomabbig, cipőket elvállalok. Bizonyíték ezüst érem és oklevél, valamint ezektől eltekintve 25 évi önállóságom és a bizonyítványaim.

Elvállalok továbbá mindenféle javításokat, u. m. hó és sárcipők szakszerű javítását, legolcsóbb árakban.

Teljes tisztelettel:
SZÁNTÓ GYULA

Milliomos lehet ha osztálysorsjegyet a Révész Ernő collecturából!

Tipografia „MINERVA” nyomda Târgul-Săcuiesc (Közdivásárhely.) 1932.